

skripturální kresba vícebarevnou tužkou, 29,7 x 21 cm, 2003

Pavel Herynek

kreslíř, šperkař, tvůrce objektů a designer

1. 11. 1943 narozen v Poličce
1959 – 1963 SUPŠ v Brně
1964 – 1969 FF Univerzity Palackého v Olomouci
1972 – 1988 kurátor 168 výstav a desítek pořadů Divadla hudby v Olomouci
1990 – 2003 působil na KVV PdF Univerzity Palackého v Olomouci, kde založil předmět a ateliér Kov a šperk
1994 docentura v oboru užitého umění

vystavuje od roku 1974, kolektivně od roku 1978, v GJJ prvně v roce 1997, je členem Spolku olomouckých výtvarníků a Klubu konkrétistů 2, je zastoupen ve sbírkách v ČR i v zahraničí

adresa: Roháče z Dubé 14, 773 00 Olomouc
e-mail: pavel@herynek.cz
www.herynek.cz

P A V E L H E R Y N E K

M E T A N O I A 2 0 0 1 – 2 0 0 7

kresby, ultranízké reliéfy a modulátory

2. 5. – 3. 6. 2007

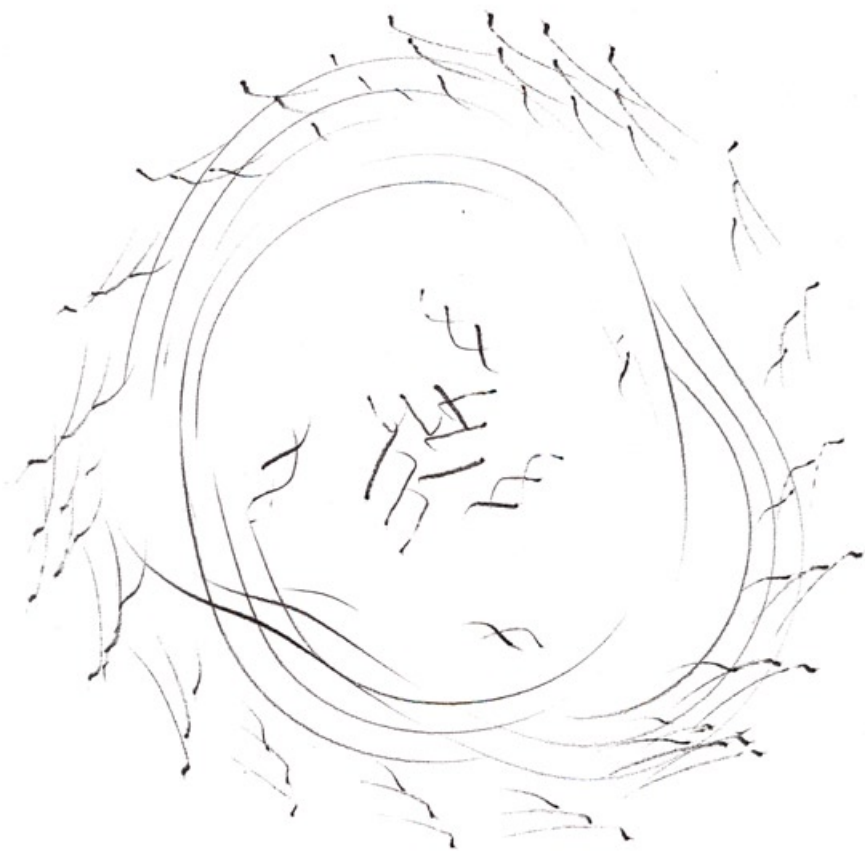
**GALERIE JIŘÍHO JÍLKA, SADY 1. MÁJE, ŠUMPERK
ZAHÁJENÍ VE STŘEDU 2. KVĚTNA V 18.00 HODIN
OTEVŘENO DENNĚ 14.00 – 18.00 HODIN**

**S PODPOROU GRANTU MINISTERSTVA KULTURY
A NADACE ČESKÝ FOND UMĚNÍ**

Mnohvrstevná práce Pavla Herynka je oble jedolitá. Zaokrouhlenost je jí vlastní. Sochařský šperk přerůstá do objektu, který se v novějších podobách kresby dotýká a kresba, kdysi okrajová nebo jen přípravná, na obojí plynule navazuje. Už během osmdesátých let jí přibývá a současnosti snad i dominuje. Proto je jádrem i druhé Pavlovy šumperské výstavy. Ta předchází, uskutečněná tu v létě povodňového roku 1997, byla prvním uceleným zpřítomněním tehdy neznámých rotokaligrafií a cirkulárních kreseb a stala se jejich potvrzením.

Ani Pavlovo obecně přírodní téma se nemění. S léty bohatší o prohloubenou zkušenost, zůstává pod kůží odtazitých forem zřetelně přítomné. To se jen kresba, nadlehčená v omezení do krajně střídmych dotyků, přiblížila holé podstatě. Stala se nervním odrazem myslí v sepětí s přírodními ději, jejich vířivými pohyby a rytmy. Spočívá v proudění mikročástic i v kolotání hvězd. Je podobenstvím proměnlivé jednoty makro i mikrosvěta, a právě kruh je toho odvěkým symbolem. Pavlovi je zároveň formou i obsahem.

Ke kresbám vznikajícím na svislé otáčivé desce přibýly spontánní záznamy rytmů „psaných“ krouživým pohybem ruky, mezikresby dlaní a prsty dotýkané nebo i kresby doprovodné. Ale všechny ty názvy jsou jen pomocné a někdy zavádějí, protože cílem je čirá radost v nalézání bezejmenného. Bytostně tělovým ponorem do kresby v měkkém podvolení se jejímu samovolnému průběhu stalo se Pavlovi kreslení zjitřeným okamžikem sebezapomnění ve splnutí s ní. Je bezděčným průnikem snad až k pramenům věčně se rodícího „bezpočtu tvarů“. V radostné dynamice tvořivosti čerpá z toho, co je tu odedávna i bez nás, a čeho jsme nanejvýš jen chabě vnímající a nevýznamnou součástí. A právě tu radost z dotyku se syrovou krásou v řádu a skladbě přirozeného světa, v kresbě zrcadlenou, nám tu Pavel nabízí. Zve nás k živé účasti na ní. Ostatní je už jen na naší otevřenosti.

cirkulární kresba, tužka na papíře, 29,7 x 21 cm, 2001

Tři otázky Pavlu Herynkovi

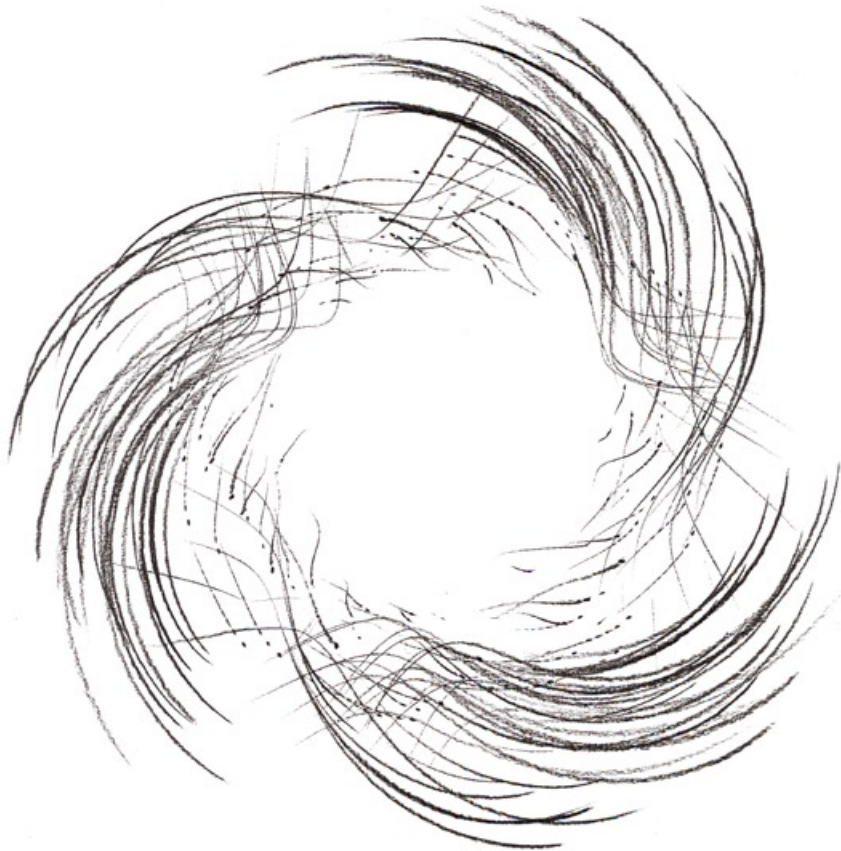
MK: *Kresby byly jádrem i předchozí výstavy se synem Janem v GJJ. Přibyly jiné, ale podstata trvá. Nové tu jsou ultranízské reliéfy a modulátory. Z čeho pramení, co a jak nabízejí?*

PH: Patrně narážíš na šíři mých aktivit v mé výtvarné práci. Samozřejmě každá z nich má svá specifika. I v kresbě rozeznávám hned několik způsobů kreslení. Ten nejtradičnější používám hlavně při designu mých šperků, když si zaznamenávám nápad a propracovávám jeho výtvarnou podobu a technické otázky malého předmětu užitého umění.

A pak je zde celá škála mých kresebných výpovědí, pro které vždy volím ten či onen způsob podle toho, který mi nejvíce vyhovuje. Cirkulární kresba je zcela jiná než skripturální. První vzniká s pomocí točny, na které je připevněn papír, jehož se za pohybu točny dotýkám kreslicím nástrojem – tužkou, perem, štětcem, pastelkou, uhlem aj., nebo používám air brush (stříkací pistoli) atd. Při skripturální kresbě držím tužku oběma rukama a „hádavými pohyby“ kreslím velmi rychle zleva doprava nebo shora dolů. Oproti „kosmickým“ cirkulárkám vyjadřují skripturálky „jen“ radost z pohybu, jsou záznamem – psaním beze slov o tom, jak se cítím v době realizace záznamu. A přál bych si, aby se přečtením tohoto záznamu pozorovatel v dobrém smyslu nakazil, aby následně i on sdílel můj pozitivní pocit.

Ultránízské reliéfy jsou vytvořeny zcela jinak a také mají jinou roli. V nich předkládám k vidění obraz, který je zpovzdálí na první pohled velice jednoduchý, např. čtverec určité barvy na ploše jiné barvy. Při pozornějším prohlédnutí obrazce divák zjistí, že je nabízený obraz složitější, že je autorem konstruován jinak, než se napoprvé divákovi jeví, že také může obrazec chápat třeba jako dva trojúhelníky a podobně. Vrstvy papíru a různobarevnost rubu, líce papíru i „pozadí“ zde hrají klíčovou roli. Oproti kreslení zde jde o koncepci, při níž více zvažují různé eventuality, než když spontánně kreslím těmi dvěma naznačenými způsoby.

A modulátory? Asi jsou ovlivněny částečně i zážitkem z mládí, kdy mi otec na procházkách půjčoval dalekohled, ale také asi moderním uměním. To se dá už těžko zpětně vystopovat. Tyto optické „přístroje“ jsou jakýmsi kukátkou, prostřednictvím nichž si každý pozorovatel může

cirkulární kresba, tužka na papíře, 29,7 x 21 cm, 2001

cirkulární kresba, tužka na papíře, 29,7 x 21 cm, 2001

dle své libosti vytvářet své vlastní obrazy s využitím okolní skutečnosti. Diváka ponoukají k tomu, aby s nimi pohyboval a směřoval je na různé barevné či světelné zdroje. Když jsem je vystavil v Brně poprvé, stáli lidé ve frontě, aby se mohli kouknout, jak je to zajímavé. V Jablonci n. Nisou mi vloni návštěvníci potvrdili, že je tento „přístroj“ aktivizuje a že je pro ně přínosný. Na druhou stranu i zde – podobně jako u ultranízkých reliéfů – dochází k jakémusi klamu, který opět může vybudnout i k zamyšlení. Vedle cítění skutečnosti musíme o ní i přemýšlet – a naopak. Modulátory také, podobně jako mé kresby, hodně souvisejí s pohybem...

MK: *Vnímám celou tvou práci jednotlivě. Má už ale řadu vrstev. Stále se ti kreslením otevírají nové, „neprobádané“ prostory?*

PH: Ano, novými přístupy a postupy se mně/nám otvírají i nové neprobádané prostory. Mám na mysli hlavně ty vlastní, vnitřní, skryté, zasuté. Mě ta vrstevnatost našeho duševního světa mocně přitahuje. Musím ale přiznat, že mne tvorba hlavně baví. Nedělám nic z deprese nebo chmury. Nalézáním dalších postupů se také ubráníme manýře a maše.

MK: *Měl jsi někdy chuť změnit kresbu za malbu, vzít štětec a barvy?*

PH: Ano, to jsem měl, a také jsem si to zkusil už v počátcích, kdy jsem začal dělat cirkulárky s užitím štětce a tempery nebo laku. Později potom ve svých rotokaligrafiích. Jako barvy jsem však užil barevné holandské tuše, které se báječně mísily rotací až na papíře. Ale za malíře se nepovažuji. Tím je u mne např. zdejší rodák, přítel Jirka Krtička. Ale barvu potřebujeme všichni alespoň občas, zvláště my, kdo většinou užíváme černou a bílou. Ověřil jsem si to i na špercích. Dlouhá léta jsem pracoval jen s ebenem a bílým kovem nebo kostí. Pak zčistajasna jsem silně zatoužil po barvě – a začal jsem dělat lakované papírové a umělohmotné brože a náhrdelníky – a barva zde byla podstatná. Stejně je tomu i ve volné tvorbě: po kresbách tužkou nebo tuší jsem se pustil do barevných ultranízkých reliéfů. A nemusíš mít štětec a barvy – postačí barevné papíry. Soustředění na kresbu u mne souvisí také s komorními formáty kreseb. Stejně si ale přeji udělat práce větší, ale narážím na praktickou otázku: Kam je uložit?